

Могильник (*Aquila heliaca*)

Written by
DATE_FORMAT_LC2

Орел-могильник або просто **могильник** (*Aquila heliaca*) — вид орлів роду справжніх орлів (*Aquila*) родини яструбових (*Accipitridae*).

Це великий хижий птах, що мешкає в змішаних і широколистяних лісах і полює на відкритому просторі. На півночі міграційний, на півдні — осілий або кочівний.

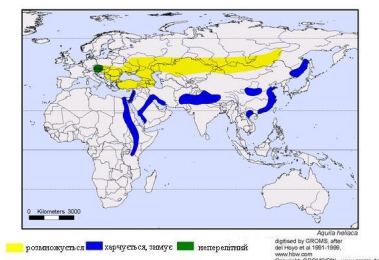
За зовнішнім виглядом нагадує беркута, але дещо менший за нього, 80 см завдовжки та з розмахом крил 200 см. Забарвлення тіла темно-буре, верх голови і шиї жовтуватий, на плечах є великі білі плями, хвіст бурого кольору, одноколірний. Молоді особини зверху мають бурий колір, знизу рудувато-коричневий з подовжніми темними плямами. У польоті пір'я на кінцях крил розставлене пальцеподібно, політ птаха ширяючий, повільний.

(adsbygoogle = window.adsbygoogle || []).push({}); Самки більші за самців, але однакового з ними забарвлення.

Маса - 2,4-4,5 кг, довжина - 72-84 см, крило самців - 54,0 - 61,5 см, самок - 60,0-66,5 см, розмах - 180-230 см.

Голос могильника описується в літературі як схожий на голосний собачий гавкіт, але насправді він віддалено нагадує гавкіт, а за рахунок каркаючих нот більше схожий на "крав-крав-крав", чим і відрізняється від голосу беркута (*Aquila chrysaetus*).
{audio}mp3/aquila_heliaca.mp3{/audio}

В Україні цей вид зустрічається в межах лісостепової зони, на окремих лісових масивах степової зони і у Кримських горах. Ареал охоплює також Південну Європу, Північну Африку, Азію (Південно-Західна Азія, Казахстан, передгір'я та гірські райони Алтаю, Мінусінська улоговина, Тува, Забайкалля).

Полює старі високостовбурні, переважно соснові ліси поблизу відкритих просторів, гірські схили з рідколіссям.

Могильник (*Aquila heliaca*)

Written by
DATE_FORMAT_LC2

В Україні гніздиться близько 50 пар виду (головним чином уздовж Сіверського Дінця в межах Харківської області; в деяких областях збереглися окремі пари).

Найулюбленішими породами для влаштування гнізд могильника є світло-хвойні - сосна і модрина. При гніздуванні на них надає перевагу деревам з плоскою кроною, так як більшість гнізд влаштовується в верхній частині крони біля стовбура або в його розвилці, практично на вершині дерева.

Іншими улюбленими породами для влаштування гнізд могильника є тополя і береза. Також птахи гніздяться на дубах, вільхах і осиках.

Висота розташування гнізд сильно коливається, в залежності від висоти дерев. При гніздуванні на соснах і модринах на рівнині висота розташування гнізд коливається від 20 до 40 м. При гніздуванні на низькорослих соснах і модринах в горах або гірсько-степових районах висота розташування гнізд складає 3-10 м. Гнізда, влаштовані на тополях, розташовуються на висоті 18-25 м, на березах, дубах і інших листяних породах - 3-17 м.

Гніздо дещо менше від гнізда беркута, однак, при погляді з землі це не помітно. Діаметр гнізда 90-150 см, висота 30-70 см.

Лоток гнізда вистилається грубішими матеріалами, ніж лоток гнізда беркута: дрібні гілки, кора. Багато пар викладають гнізда свіжими гілками, однак, для степових птахів це менш характерно. У степових популяцій могильників лоток майже завжди вистелений гноєм.

В кладці 1-3, частіше 2 яйця білого забарвлення з охристими плямами. Шкарлупа товста, грубозерниста.

Вилуплюється і вилітає, як правило, двоє пташенят.

Могильник (*Aquila heliaca*)

Written by
DATE_FORMAT_LC2

Відстань між гніздами різних пар в густих угрупованнях складає 1,5-5,0 км. В менш насичених місцях проживання могильники гніздяться на відстані 5-18 км пара від пари.

Даний вид занесено до Червоної книги Української РСР (1980) та Європейського Червоного списку (1991), включено до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни та флори, що перебувають під загрозою зникнення (1973). Для збільшення популяції потрібно виявити і взяти під охорону місця гніздування, створити на цих територіях сезонні заказники, заборонити вирубування ділянок старого лісу.

ПІДБІРКА ФОТОМАТЕРІАЛІВ

Останнім часом також точаться дискусії щодо негативного впливу [ГМО](#) на популяції диких тварин, в

тому числі і хижих птахів.

ПІДБ

ІРКА ВІДЕОМАТЕРІАЛІВ

М'яка посадка.

{youtube}EuML4mcZ2mY{/youtube}

Відео про зусилля, які докладають "Зелені Балкани" для збереження могильника в Болгарії.

{youtube}bXkjcZ6cnus{/youtube}

Могильник зі здобиччю.

{youtube}NiQPjd8_L0s{/youtube}

Виздоровлювання трирічної самки могильника.

Могильник (*Aquila heliaca*)

Written by
DATE_FORMAT_LC2

{youtube}dug5GTwicZ4{/youtube}

{jcomments on}